

Het effect van sociale media op nieuws

Door Lucas Vroemen, manager Innovatie & ICT bij L1 en onafhankelijk mediaconsulent via zijn eigen bedrijf MediaManage bv. Meer op www.lucasvroemen.nl

Nog nooit was het zo eenvoudig om meningen te delen met anderen of deze te publiceren voor een wereldwijd publiek. De snelheid van online media, de instant informatie-update en de laagdrempelige toegankelijkheid maken sociale media tot een gewilde tool, ook voor nieuwsgaring en -consumptie.

Vooraf via de microblogsite Twitter worden ooggetuigenverslagen en meningen gepubliceerd, vaak nog voordat de professionele journalist ter plekke is. Terwijl de redacties bezig zijn met het bedrijven

van professionele journalistiek - hoor, wederhoor en waarheidsvinding - worden berichten door het publiek ongecontroleerd op het internet geplaatst en massaal gelezen.

US Airways

Mooi voorbeeld was de noodlanding van het toestel van US Airways in de Hudson River in New York. Terwijl de passagiers nog op de opblaasbare vlotten van het toestel stonden, stond al een foto op het internet, vergezeld met een Tweet (zo worden de korte berichten op Twitter genoemd). Ander voorbeeld is de crash van het Turkse toestel bij Schiphol. Voordat de gevestigde media berichtten over de Schipholcrash werd al druk getwitterd over de crash en waren zelfs al foto's van het toestel te zien. Op TV zeiden de nieuwspresentatoren en verslaggevers dat 'op dit moment' niet meer informatie voorhanden was terwijl @nipp schreef: 'A lot of emergency services rushing to the scene. Still no more info. Can't find any info on the net.' @timkro bericht dat mensen uit het vliegtuig komen en @ansgarjohn is zelfs in het vliegtuig geweest om

de passagiers te helpen. Ooggetuigenverslagen druppelden daarna snel binnen, met name via de regionale omroep RTV Noord-Holland, de NOS en BNR.

Hoor en wederhoor

Communicatie via sociale media is geen eenrichtingsverkeer, maar een dialoog. Dat is het grote verschil met de huidige broadcastsystemen. Nieuws via sociale media wordt steeds belangrijker en helpt bij de nieuwsgaring. Berichten via het internet worden razendsnel verspreid, met name via de microblogsite Twitter, meestal door het publiek en vaak veel sneller dan de publicaties van de professionele nieuwsbedrijven. Maar ook: niet gecontroleerd. In de anarchistische internetwereld kan iedere gek iets publiceren. Journalistieke principes als hoor en wederhoor en onderzoek en waarheidsvinding worden overboord gooid. Dat wil niet

Berichten via het internet worden razendsnel verspreid, met name via de microblogsite Twitter, meestal door het publiek en vaak veel sneller dan de publicaties van de professionele nieuwsbedrijven

zeggen dat er helemaal geen controle is op de berichtgeving door het publiek. Vergelijk het maar met de accuraatheid van Wikipedia. Dat heeft deels te maken met redactievoering, maar ook met de sociale controle. Als iets wordt geplaatst dat niet deugt dan zal in no-time een opmerking van het publiek zorgen voor rectificatie. Hoe je het ook wendt of keert, de professionele journalistiek wordt links en rechts ingehaald, zeker qua snelheid. Een mooie case vormden de presidentsverkiezingen in Iran. Daar had de overheid de grootste moeite om de online media te blokkeren. Er werd druk getwitterd vanuit Iran. Dat nam dusdanige vormen aan dat de 'Revolutionaire Wachters', die achter president Mahmoud Ahmadinejad staan, verklaarden dat 'informatie, die tot spanningen kan leiden' moest verdwijnen van het internet. De tegenpartij, onder leiding van Mir Hossein Mousavi, gebruikte Twitter en het sociale netwerk Facebook om steun te krijgen en oproepen te plaatsen voor demonstraties. Toen de site van een Iraanse student geblokkeerd werd door de overheid, bleef hij berichten sturen via Twitter. De kracht van Twitter is dat het niet te blokkeren is. Blogsites kunnen door de overheid uit de lucht gehaald worden, bij Twitter kan dat niet. Twitter kent namelijk een open API, Application Program Interface, waardoor iedereen een applicatie kan bouwen om Tweets te versturen en te ontvangen. Het blokkeren van de site Twitter.com is daarom niet genoeg om Twitter uit de lucht te halen. Dat bleek een krachtig middel om boodschappen uit Iran te blijven publiceren.

In de Verenigde Staten passeerden bekende sites als The Atlantic en de Huffington Post de traditionele nieuwsorganisaties en publiceerden direct alle nieuws uit Iran dat binnen kwam via Twitter en andere sociale netwerken.

NBC en CBS

Er zijn ook traditionele nieuwsbedrijven die bezig zijn met het fenomeen sociale media. Zo gebruiken NBC en CBS in de Verenigde Staten Facebook voor de userlogin en laat het publiek meningen delen over hetgeen ze aanbieden op de website. Ook laten ze zien wat de meest populaire clips zijn "amongst friends" en publiceren ze commentaar van de bezoekers op nieuwsitems. The Huffington Post, een online krant, gebruikt ook Facebook als instrument om contact te krijgen met het publiek, content te laten delen en te voorzien van publieksofinie. De krant heeft een uitgesproken standpunt over het gebruik. Ze vinden dat dit nieu-

we platform de mogelijkheid biedt voor hun community van betrokken gebruikers om eenvoudig berichten te delen met elkaar en commentaar te leveren. Ze noemen het de digitale koffiehoek, waar gebruikers met elkaar discussiëren over het dagelijkse nieuws en daarmee zorgen voor verdieping. Sociale media hebben de relatie met het nieuws, in de ogen van deze online krant, fundamenteel veranderd. Het is niet langer passief, maar dynamisch waarin het nieuws als centraal thema zorgt voor iets dat gedeeld en van commentaar voorzien wordt en gelijkgestemden bij elkaar brengt op basis van het nieuws. Twitter wordt door nieuwsredacties gebruikt als een instant nieuwsbron. De Twitterfeed loopt het redactiesysteem in, naast ANP en andere RSS bronnen. De enige moeilijkheid is het scheiden van informatie en non-informatie. Intelligente filtermethodes kunnen gebruikt worden om de informatie uit sociale media overzichtelijk te houden.

Twitternieuws in Nederland

Dichter bij huis hebben ook de landelijke omroepen en de regionale omroepen Twitter ontdekt, maar veelal is dat beperkt tot het doorzetten van een RSS feed naar Twitter met daarin de laatste (internet) berichten. Omroep West plaatste laatst een bericht over het kapen van de PVV domeinnaam www.pvvdenhaag.nl door Groen Links raadslid David Rietveld, met in het bericht zijn (live) Twitter feed. Een overzicht van alle nieuwstwitterkanalen is te vinden op nieuws.twittergids.nl

Sync3

Het gebruik van sociale media is niet louter hoesana. De publieke opinie is manipuleerbaar, het feit dat iedereen berichten kan plaatsen maakt die publicaties in principe onbetrouwbaar, ondanks de sociale controle. Het European Journalism Institute is bezig met een project genaamd Sync3, dat draait om het in kaart kunnen brengen van de publieke opinie over een bepaald nieuwsfeit, via blogsites. Via allerlei ingewikkelde algoritmes kan de stemming op het internet worden bepaald in drie gradaties: positief, negatief of neutraal. Maar als de publieke opinie in kaart kan worden gebracht, kan die ook gemanipuleerd worden. Ook is de berichtgeving uit Iran via Twitter natuurlijk eenzijdig. De tegenpartij kan net zo goed de publieke opinie manipuleren, net als het regime. Sociale controle moet zorgen voor waarheidsgetrouwe berichtgeving, maar ik hou het de eerste tijd op een mooie mix van professionele journalistiek en de wijde verbreide stem van het volk.